

platnosti smlouvy mezi republikou Československou a republikou Polskou ze dne 6. března 1925, čís. 5 sb. z. a n. z roku 1926 nesmějí československé soudy podle čl. 7 smlouvy rozhodovati o rozvodu, rozluce neb o neplatnosti manželství polských státních příslušníků, a že smlouvou byla založena nezhoditelná nepřislusnost soudů jednoho státu, rozhodovati o manželských věcech příslušníků státu druhého, k níž jest přihlížeti podle § 477 čís. 3 c. ř. s. z úřadu v každém období řízení. Totéž stanovisko jest důsledně zastávati i ve příčině státních příslušníků rumunských, neboť i podle čl. 19 úmluvy mezi republikou Československou a královstvím Rumunským ze dne 7. května 1925, čís. 171 sb. z. a n. z r. 1926, který má v podstatě tentýž doslov, jako čl. 7 smlouvy s Polskem, jsou příslušné rozhodovati o platnosti manželství, o rozluce nebo rozvodu od stolu a lože výlučně úřady té smluvní strany, jejímiž příslušníky jsou manželé. V souzeném případě jest žalováno o rozvod manželství od stolu a lože a podle spisů jest nepochybné, že obě strany, oba manželé, jsou státními příslušníky království Rumunského. Z rozhodování o tomto sporu byly oba nižší soudy podle čl. 19 úmluvy s královstvím Rumunským vyloučeny a nemohly by se státi příslušnými ani výslovnou dohodou stran. Jejich rozsudky jsou tudíž zmatečné podle § 477 čís. 3 c. ř. s. a zmatečností jest zasaženo i celé předchozí řízení. Bylo je proto, když tato vada vyšla najevo, z úřední povinnosti zrušiti a vyřknouti dle § 478 prvý odstavec c. ř. s. odmítnutí žaloby.

Čís. 9681.

Vlastník domu jest oprávněn domáhati se zápůrčí žalobou vyklizení bytu na tom, kdo si osobuje právo bydleti v jeho domě, příslušelo-li právo bytu jen třetí osobě. Též tuto třetí osobu mohl by žalovati pro neoprávněné rozšiřování služebnosti bytu. Pokud podle obsahu služebnosti bytu nebyla oprávněná ze služebnosti oprávněna přibrati k sobě také své nemanželské dítě.

(Rozh. ze dne 22. února 1930, Rv I 44/30.)

Berta P-ová měla v žalobcově domě služebnost bytu. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na Marii P-ové, nemanželské dceři Berty P-ové, by vyklidila byt, jež sdílí se svou nemanželskou matkou v žalobcově domě. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, o d v o l a c í s o u d žalobu zamítl.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Odvolací soud zamítl žalobní žádost jednak pro nedostatek pasivního oprávnění, jednak proto, že prý nelze v tom, že nemanželská matka Berta P-ová přijala žalovanou jako svou dceru do bytu, spatřovati překročení hranic práva bytu jí v žalobcově domě příslušejícího. Ani ten ani onen

důvod odvolacího soudu neobstojí. Jde tu o žalobu zápůrčí podle § 523 obč. zák. zbudovanou v podstatě na tom, že si žalovaná osobuje právo spolubydliti se svou matkou v žalobcově domě, ačkoli jí toto právo nepřísluší. Již z toho jest zřejmo, že tu jest i aktivní oprávnění na straně žalobce, který žalobou hájí své vlastnictví k domu, i pasivní oprávnění na straně žalované, která podle údajů žalobce jeho vlastnické právo porušuje. Jest ovšem pravda, že žalobce mohl žalovati současně i matku žalované Bertu P-ovou pro neoprávněné rozšiřování služebnosti (§ 484 obč. zák.), avšak rozhodli se žalovati jen její dceru Marii, která si právo spolubydliti s matkou v domě žalobcově osobuje, nelze důvodně tvrditi, že žalovaná nebyla ke sporu pasivně oprávněna, an z ustanovení § 523 obč. zák. vyplývá opak. Ve věci samé jde o to, zda podle obsahu služebnosti bytu, příslušející Bertě P-ové v žalobcově domě, je oprávněna vzíti k sobě do bytu také žalovanou dceru Marii a poskytnouti jí takto právo, bytu spoluužívati. Tuto otázku nelze zodpověděti kladně. Podle nesporného děje přísluší v domě žalobcově Bertě P-ové právo bytu ve světnici na levo od hlavního vchodu na dobu svobodného stavu společně s Marií, Františkou a Vilemínou P-ovými, které však, uzavřevše manželské sňatky, toto právo bytu již nevykonávají, a pro nemanželské děti Berty P-ové, k nimž patří také žalovaná, práva bytu na tomto domě není. Již z tohoto nesporného děje jest zřejmo, že řečená světnice nebyla Bertě P-ové propůjčena k výhradnímu a neomezenému užívání ve smyslu § 509 obč. zák., nýbrž ke společnému užívání s jejími sourozenci a mimo to bylo její právo bytu omezeno na dobu jejího svobodného stavu, z čehož plyne dále, že jí bylo propůjčeno jen pro její osobu a že při tom nebylo počítáno ani s případnými dětmi manželskými. Nelze tedy z uvedeného nesporného děje se zřetelem na předpis § 506 obč. zák. dovoditi, že Berta P-ová byla oprávněna vzíti k sobě do bytu žalovanou jako nemanželskou dceru, která jest zletilá, výdělečně činná, tudíž schopná sama se vyživovati a není tedy na svou matku co do výživy a výchovy odkázána.

Čís. 9682.

Zásada neobmezenosti prokury platí jen ohledně jejího objemu, nikoliv co do způsobu jejího výkonu.

Směnečný zákon ze dne 13. prosince 1927, čís. 1 sb. z. a n. na rok 1928.

Podepsal-li prokurista směnku sám, ač měl zastupovati a znamenati kolektivně, jest jako falsus prokurator sám směnečně zavázán, a to nejen podpůrně, nýbrž podle svého směnečného prohlášení.

(Rozh. ze dne 22. února 1930, Rv I 213/30.)

Marie F-ová, prokuristka firmy P. a R., podepsala sama směnky na úhradu kupních cen za zboží dodané firmě P. a R., ač měla podepsati kolektivně s Janem P-em. Směnečné platební příkazy proti Marii F-ové